Aplikace:

Znalostní báze

Znalostní báze

• je systém, který *dostává fakta o prostředí a dotazy* o něm.

• *Znalostní báze je agentem ve větším systému*, který obsahuje prostředí (také agent), správce (agent), popřípadě další agenty.

• *Správce* ukládá do znalostní báze fakta o prostředí.

• *Prostředí* používáme jako model vnějšího světa.

• Chceme, aby *stav prostředí* poskytoval úplný popis (relevantních rysů) vnějšího světa.

• *Lokální stav znalostní báze* popisuje informace, které báze má o světě a o lokálním stavu správce.

Tento neformální popis poskytuje ještě hodně volnosti jak modelovat globální stavy.

V nejjednodušším případě přijímáme tato omezení

• *vnější svět lze popsat výrokově* pomocí výroků z konečné množiny Φ.

• vnější svět *je stabilní*, tj. pravdivostní hodnoty výroků popisujících svět se s časem nemění.

• *Správce* má úplnou informaci o vnějším světě.

• Vše, *co je uloženo* ve znalostní bázi *je pravdivé*.

• Nejsou *žádné předběžné (a priori) znalosti* o vnějším světě nebo o tom, co bude do znalostní báze uloženo.

Pro reprezentaci systému plyne

• vnější svět lze popsat pravdivostním ohodnocením α prvotních formulí z množiny Φ, které se v žádném běhu nemění.

• stav správce obsahuje ohodnocení α a posloupnost fakt, která do báze uložil.

• lokální stav znalostní báze obsahuje posloupnost $A_1, \ldots, A_n$ faktů, které byly uloženy. Jsou to výrokové formule.

• globální stav označujeme $(\alpha, \langle A_1, \ldots, A_n \rangle, .)$

- *Do znalostní báze* se ukládají a jsou dotazovány *jen fakta o vnějším světě* (vyjádřitelná ve výrokových formulích) a ne fakta o bázi samé.
- Vše, *co je uloženo* ve znalostní bázi *je pravdivé*.
- Nejsou *žádné předběžné (a priori) znalosti* o vnějším světě nebo o tom, co bude do znalostní báze uloženo.

Dostáváme interpretovaný systém $\mathcal{I}^{kb} = (\mathcal{R}^{kb}, \pi^{kb})$,
kde $\mathcal{R}^{kb}$ je množina všech běhů takových, že pro něja - kou posloupnost výrokových formulí $A_1, \ldots, A_n$
platí

KB1. $r(0) = (\alpha, \langle\ \rangle, .)$

KB2. $r(m) = (\alpha, \langle A_1, \ldots, A_n \rangle, .)$ implikuje

(i) buď $r(m+1) = r(m)$ nebo $r(m+1) = (\alpha, \langle A_1, \ldots, A_k, A_{k+1} \rangle, .)$,

(ii) $A_1 \wedge \ldots \wedge A_k$ je pravdivá při ohodnocení α a

(iii) $\pi^{kb}(r, m) = \alpha$, tedy π^{kb} je definováno tak,

aby pravdivostní ohodnocení v bodu (r, m)

bylo dáno stavem prostředí

Náš předpoklad, že $\mathcal{R}^{kb}$ sestává ze všech běhů, které splňují KB1. a KB2. vylučuje předběžnou informaci o tom, co bude vloženo.

Definujeme-li interpretovaný systém $\mathcal{I}^{kb}$ můžeme říci, jak znalostní báze odpovídá na dotazy.

Předpokládejme, že v bodu (r,m) je báze tázána dotazem B, kde B je výroková formule. Protože báze nemá přímý přístup ke stavu prostředí, B nemůže být interpretováno jako dotaz po znalostech báze o vnějším světě.

Znalostní báze by měla odpovědět

$$\begin{cases} \text{ANO} & \text{jestliže } (\mathcal{I}^{kb}, r, m) \models K_{KB} B \\ \text{NE} & \text{jestliže } (\mathcal{I}^{kb}, r, m) \models K_{KB} \neg B \\ \text{NEVÍM} & \text{jinak} \end{cases}$$

Většinou si znalostní báze pamatuje konjunkci toho, co do ní bylo uloženo.

Předpokládejme, že báze je v lokálním stavu $\langle A_1, \ldots, A_k \rangle$, že $k = A_1 \wedge \ldots \wedge A_k$ a znalostní báze ví jenom to, co plyne z k.

Potom báze může odpovědět dvojím způsobem

$$\text{ANO právě když} \quad \begin{cases} B \ \text{ je důsledkem } \ k \\ \text{nebo} \\ K_{KB}B \ \text{ je důsledkem } \ K_{KB}k \end{cases}$$

obojí vyjde na stejno.

Věta 1.

Předpokládejme, že

$$r_{KB}(m) = \langle A_1, \dots, A_k \rangle, \quad k = A_1 \wedge \dots \wedge A_k$$

a B je výroková formule.

Potom následující tvrzení jsou ekvivalentní

(i) $(\mathcal{I}^{kb}, r, m) \models K_{KB}B$

(ii) $k \to B$ je výroková tautologie

(iii) $M_n^{rst} \models K_{KB}k \to K_{KB}B$

Lemma 1. (Validnost ve třídách M_n a M_n^{rst})

Nechť M_n a M_n^{rst} jsou třídy Kripkeho struktur , kde posibi-litní relace K_i jsou obecné, respektive relace ekvivalence. Potom platí

(a) pro libovolné dvě formule A , B

M_n |= A -> B právě když M_n |= K_iA -> K_iB

(b) pro libovolné dvě výrokové formule A , B

M_n^{rst} |= A -> B právě když M_n^{rst} |= K_iA -> K_iB navíc

M_n^{rst} |= A -> B právě když A -> B je výroková tautologie

(c) pro libovolné dvě formule A , B platí

$M_n^{rst} \models$ A -> B implikuje $M_n^{rst} \models K_i A \to K_i B$, ale

existují formule A , B takové, že
$M_n^{rst} \models K_i A \to K_i B$, ale $M_n^{rst} \not\models A \to B$

Důkaz.

(a) (->) Nechť $M_n \models A \to B$. Potom
$M_n \models K_i(A \to B)$ (pravidlo generalizace) (1)

Ve třídě M_n je pravdivý Kripkeho distribuční axiom
$K_i(A \to B) \to K_i A \to K_i B$ (2)
odkud z (1) a (2) pravidlem Modus ponens (které je také pravdivé v téže třídě) odvodíme

$M_n \models K_i A \to K_i B$

Předpokládejme, že $\mathcal{M}_n \models K_i A \rightarrow K_i B$

potom $\mathcal{M}_n \not\models K_i A$ nebo $\mathcal{M}_n \models K_i B$

nechť M_n je libovolná Kripkeho struktura ze třídy $\mathcal{M}_n$ a s je její libovolný stav, dostáváme

$(M, s) \not\models K_i A$ nebo $(M, s) \models K_i B$ odkud pro nějaké t, $(s, t) \in K_i$ je $(M, t) \not\models A$ nebo pro libovolné u, $(s, u) \in K_i$ $(M, u) \models B$ tedy $\mathcal{M}_n \models A \rightarrow B$ protože M a s byly zvoleny libovolně.

(b) První část tvrzení je důsledkem toho, že třída $\mathcal{M}_n^{rst}$ je podtřídou $\mathcal{M}_n$.

Nechť A, B jsou výrokové formule a nechť $p_1, \ldots, p_k$ jsou všechny primitivní výrokové konstanty z Φ vyskytující se v implikaci $A \rightarrow B$.

Protože třída M_n^{rst} sestává ze všech Kripkeho struktur $M = < S , \Phi, \pi , ... >$ obsahuje také všechna pravdivostní ohodnocení π uvedených výrokových konstant. Protože implikace A -> B je pravdivá ve všech takových strukturách, je to výroková tautologie.

(c) První část tvrzení plyne z (a). Důkaz druhé části tvrzení. Ve třídě M_n^{rst} je pravdivý Axiom positivní introspekce: pro libovolnou formuli A je pravdivá formule

$$K_i A \text{ -> } K_i K_i A$$

ale formule

$$A \text{ -> } K_i A$$

nemusí být pravdivá (co je pravda, nemusí agent vědět). Tím je důkaz lemmatu 1 dokončen.

Důkaz Věty 1.

Podle lemmatu 1, (b) platí

. $k \text{ -> } A$ je tautologie právě když $M_n^{rst} \models K_i k \text{ -> } K_i A$

odtud plyne ekvivalence (b) a (c).

Nyní ukážeme, že (b) implikuje (a). Předpokádejme tedy, že $k \text{ -> } A$ je tautologie.

Je-li $(r,m) \sim_{KB} (r',m')$, potom

. $r'(m') = (\alpha', <A_1 , \dots , A_k >, \bullet)$ pro nějaké α'

Protože vše, co bylo do znalostní báze KB vloženo je pravdivé, je i konjunkce k pravdivá při pravdivostním ohodnocení α', takže musí platit

. . .
$$(I^{kb},r,m) \models k$$

Protože
.
$$M_n^{rst} \models k \to A$$
.
platí
$$(I^{kb},r',m') \models A$$
.
a tedy také
$$(I^{kb},r,m) \models K_{KB} A$$
.

Tím je (a) dokázáno.

Zbývá dokázat, že (a) implikuje (b). Postupujeme sporem.

Předpokládejme, že (b) neplatí, tedy že $k \to A$ není tautologie.
To znamená, že existuje pravdivostní ohodnocení α', takové, že je pravdivá formule $k \,\&\, \neg A$.

Protože množina běhů sestává ze všech běhů, které splňují podmínky KB1 a KB2, snadno se dá ukázat, že existuje bod (r',m') takový, že

.
$$r'(m') = (\alpha', <A_1, \ldots, A_k>, \bullet)$$

Protože

.
$$(r,m) \sim_{KB} (r',m') \quad \text{a} \quad (I^{kb},r',m') \models \neg A$$

dostáváme $(I^{kb},r,m) \not\models K_{KB} A$ takže (a) neplatí.

Tím je důkaz Věty 1 dokončen. Tato věta charakterizuje způsob jakým znalostní báze odpovídá na dotazy, které jsou výrokové formule.

Jak by měla odpovídat na dotazy, které nejsou výrokové, například $B \equiv (p \to K_{KB}\, p)$ "jestliže platí p, ví to znalostní báze?"

Zde bychom také rádi měli odpovědi na dotaz B:

$$\begin{cases} \text{ANO} & \text{jestliže } (\mathcal{I}^{kb}, r, m) \models K_{KB} B \\ \text{NE} & \text{jestliže } (\mathcal{I}^{kb}, r, m) \models K_{KB} \neg B \\ \text{NEVÍM} & \text{jinak} \end{cases}$$

Kdy platí formule $B \equiv K_{KB}(p \to K_{KB}\, p)$? (1)

Ukážeme, že formule (1) je ekvivalentní formuli

$$K_{KB}\, p \vee K_{KB} \neg p.$$

Předpokládáme, že relace K_{KB} je relací ekvivalence, tedy pracujeme ve třídě Kripkeho struktur M_n^{rst}, která je úplnou axiomatizací modálního systému $S5_n$. Tvrzení platí obecně pro operátory K_i.

Nechť M je libovolná Kripkeho struktura ze třídy M_n^{rst}, a s je libovolný její stav. Potom platí

$(M,s) |= K_i (p \text{ -> } K_i p)$ právě když *pro každé* t, (s,t) ε K_i, . .
.
$(M,t) |= p \text{-> } K_i p$

právě když *pro každé t*, (s,t) ε K_i, $(M,t)|= p\text{->} K_i p$

. - „ - $(M,t)|= \neg p$ v $K_i p$

. - „ - (symetrie) $(M,t)|= \neg p$ *nebo* $(M,s)|= K_i p$

. $(M,s)|= K_i\neg p$ *nebo* $(M,s)|= K_i p$

tedy $(M,s)|= K_i\neg p$ v $K_i p$

Odpověď bude ANO, pokud p nebo $\neg p$ plyne z toho, co bylo do báze uloženo a NEVÍM jinak.

Přitom odpověď NE není možná, protože pro formuli

$$B \equiv (p \to K_{KB}\, p)$$

platí

$$K_{KB} \neg B \quad \leftrightarrow \quad K_{KB}(p \wedge \neg K_{KB}\, p)$$

a na pravé straně ekvivalence je formule sporná s S5

(cvičení)

Zajímá nás, co lze říci o dotazech týkajících se jen znalostí báze. Pro tento účel můžeme využít výsledku pro Kripkeho struktury ze třídy M_1^{rst} tedy věty ze systému $S5_1$.

Lemma 2. (S$_1$5)

Pro libovolnou formuli v jazyku L_1 tvaru $K_1 A$ lze efektivně sestrojit ekvivalentní formuli B , která je Booleovskou kombinací formulí $K_1 B_1$, ... , $K_1 B_k$, kde formule B_1 , ... , B_k , jsou výrokové.

Důkaz. Indukcí podle složitosti formule A .

Definice. (Booleovská kombinace)

Je-li Σ třída formulí v nějakém jazyku L, říkáme, že *formule A je booleovskou kombinací formulí ze třídy* Σ, jestliže formule A náleží do třídy Σ' , která vznikne ze třídy Σ uzavřením na negaci a konjunkci (resp. disjunkci).

Důkaz lemmatu. Předpokládejme, že Σ je třída všech formulí tvaru $K_1 B$, kde B je výroková formule.

(a) A je tvaru $K_1 B$, kde B je výroková formule. Potom A prvkem třídy Σ a je tedy booleovskou kombinací formulí tvaru $K_1 B$, kde B je výroková formule.

(b) Formule A je tvaru $\neg B$ a pro $K_1 B$ již umíme sestrojit booleovskou kombinaci (píšeme $BK(\ldots)$)

$$|= K_1 B \ <\text{-}> \ BK\,(K_1 B_! \,, \ldots , K_1 B_k) \qquad (1)$$

Potom pro libovolnou Kripkeovou strukturu M a její libovolný stav s

$(M,s)|= K_1 \neg B <=>$ *pro lib.* t, $(s,t)\ \varepsilon\ K_1 \quad (M,t)|= \neg B$

tedy v (M,s) neplatí $K_1 B$, a proto $(M,s)|= \neg K_1 B$

Podle (1) $\quad |= \neg K_1 B \ <\text{-}> BK'(K_1 B_1 \,, \ldots)$ tedy

$K_1 A$ je booleovskou kombinací $BK' (K_1 B_1 , \ldots)$.

(c) A je tvaru B v C , potom není těžké nahlédnout, že $|= K_1 A <-> K_1 B$ v $K_1 C$ a formule $K_1 A$ je booleovskou kombinací formulí požadovaného tvaru.

(d) A je tvaru $K_1 B$, kde $K_1 B$ je booleovskou kombinací formulí tvaru $K_1 C$, kde C je výroková formule, potom užitim (b) a (c) dostaneme, že $K_1 A$ je také booleovskou kombinací formulí požadovaného tvaru.

V případu znalostních bází můžeme považovat bázi za jediného agenta. Správce jako agent má informaci o stavu vnějšího prostředí a o výrokových formulích, které byly do báze vloženy, znalostní báze ve svém stavu zná vložené formule a zajímá-li nás jen jak bude báze odpovídat otázky týkající se jejích znalostí, můžeme K_{1KB}

odpovídat otázky týkající se jejích znalostí, můžeme K_{KB} po važovat za jedinou modalitu.

Definice. (KB-formule)

(i) Říkáme, že B je KB-formule, jestliže K_{KB} je jedinou modalitou v B.

(ii) KB-dotaz je dotaz, který je KB-formulí.

Za těchto předpokladů lze podle Lemmatu 2 pro každou KB - formuli tvaru $K_{KB}\ A$, efektivně sestrojit ekvivalentní formuli, která je booleovskou kombinací formulí tvaru $K_{KB}\ B$, kde B je výroková.

Z Věty 1 potom plyne, jakým způsobem, báze odpovídá na *KB*-dotazy z toho jak odpovídá na výrokové dotazy.

Odůvodnění.

(a) [syntakticky] Abychom mohli rozhodnout, jaká bude odpověď na dotaz A, musíme určit zda platí $K_{KB} A$ nebo $K_{KB} \neg A$.

Přitom použijeme faktu, že každá formule $K_{KB} A$ je ekvivalentní s nějakou booleovskou kombinací formulí $K_{KB} B$, kde B je výroková formule.

Podle Věty 1 pak můžeme vypočist odpovědi na *KB*-dotazy.

(b) [sémanticky] Jiný způsob charakterizace, jak báze odpoví na KB-dotazy.

Je - li dána výroková formule A, nechť S^A sestává ze všech pravdivostních ohodnocení α, které jsou modelem A.

Nechť

$$M^A = (S^A, \pi, K_{KB})$$

kde $\pi(\alpha) = \alpha$ a K_{KB} je universální relace na S^A

$(t.j. K_{KB} = S^A \times S^A)$.

Můžeme si myslet, že M^A je maximální model A, protože obsahuje všechny modely A.

Následující tvrzení ukazuje, že

je-li k konjunkce všech formulí, které byly do báze uloženy, potom pro libovolnou formuli B, dostáváme

$$K_{KB}B \quad \textit{právě když} \quad M^{k} \models K_{KB}B$$

Intuitivně, bylo-li do báze uloženo k pak vše, co báze ví je k. Maximální model pro k to zachycuje.

Věta 2.

Předpoklá dejme, že

$$r_{KB}(m) = \langle A_1, \ldots, A_k \rangle \quad a \quad k = A_1 \wedge \ldots \wedge A_k$$

Potom pro všechny KB - formule B platí

$$(\mathcal{I}^{kb}, r, m) \models B \quad \textit{právě když} \quad (M^{k}, r_e(m)) \models B$$

Věta 2 ukazuje, že Znalostní báze může odpovědět na KB-dotaz A tím, že vyhodnotí zda

. . .

$$(M^k, r_e(m)) \models K_{KB} A$$

.

Přitom pravdivost $K_{KB} A$ v $(M^k, r_e(m))$ nezávisí na $r_e(m)$. Proto můžeme stále chápat konjunkci k jako representaci toho, co znalostní báze ví.

Dá se ukázat, že Větu 2 lze rozšířit tak, aby mohla řešit libovolné dotazy, nejenom KB-dotazy.

Dosavadní diskuse ukazuje, že v našem přístupu je možné modelovat standardní typy znalostních bází.

Jaké nám to dává možnosti ?

• dostáváme explicitní předpoklady pro standardní representaci,

• podle Věty 2 můžeme mluvit o tom, co znalostní báze ví vzhledem ke svým znalostem,

• navíc, jak ukážeme v dalším, dovoluje nám to uvažovat o některých variantách našich předpokladů. Flexibilita modelu uvažovaného ve Větě 2 nám usnadňuje zvažovat východiska, která se nabízejí, když budeme modifikovat naše předpoklady.

Předběžné znalosti.

Začneme rozborem situací, kdy je dána nějaká předběžná znalost o tom, jaké budou vkládány informace.

To, že uvažujeme *všechny* běhy splňující podmínky KB1 a KB2 zaručuje, že není dána žádná předběžná znalost o informacích vkládaných do báze znalostí.

V praxi se setkáváme s předpoklady, které jsou mlčky vkládány do konvencí podle nichž je informace zadávána.

Příkladem toho je konvence, že je-li pravdivé (elementární) tvrzení p, je znalostní bázi zadáváno přednostně. Takovou konvenci můžeme v našem přístupu snadno popsat pomocí omezení množiny běhů.

Vyjádříme to omezující podmínkou, že pro každý bod (r,m) takový, že $r(m) = (\alpha, <A_1 , \dots , A_k >, .)$ pro nějaké $k \geq 1$, platí $A_1 = p$, právě když p je pravdivé při ohodnocení α . Připomeňme, že lokální stav znalostní báze obsahuje i pořadí, ve kterém byly informace ukládány.

Z toho bezprostředně vyplývá, že znalostní báze ví zda platí p nebo $\neg p$ jakmile do ní byl vložen první fakt.

Předběžné znalosti o vnějším světě lze vyjádřit vhodnou modifikací běhů v informovaném systému I^{kb} .

Předpokládejme například, že je známo, že primitivní výrok p musí platit. V takovém případě uvažujeme jen takové běhy, kdy $r_e(0) = \alpha$ pro nějaké ohodnocení α, při kterém platí p.

Situaci, kdy správce nemá úplnou informaci o vnějším světě (ale stále má k disposici úplnou informaci o bázi), můžeme řešit tím, že správcova stavu místo jednoho pravdivostního ohodnocení vložíme neprázdnou množinu pravdivostních ohodnocení T. Ta potom representuje množinu vnějších světů, které správce považuje za možné.

Protože nám stále jde o znalosti, požadujeme, aby $\alpha \in T$, tedy aby skutečný vnější svět byl mezi světy, které správce považuje za možné.

Abychom se vyhnuli redundanci, označujeme správcovy stavy $<T, .>$. Globální stavy jsou potom tvaru

$$(\alpha, <A_1, \ldots, A_k>, <T, .>)$$

Abychom podrželi podmínku, že vše, co je do báze vloženo je pravdivé, požadujeme, aby správce vkládal do báze jen takové výrokové formule A, které jsou pravdivé při všech ohodnoceních v množině T.

Dá se ukázat, že správce vloží formuli A jen v případě $K_T A$, kde $K_T A$ označuje tvrzení “správce ví A “.

Při takovém přístupu Věty 1. a 2. zůstávají v platnosti v podstatě se stejným důkazem.

Více informátorů (správců) báze je také realistický předpoklad. V praxi bývá pro znalostní bázi více zdrojů informací.

V této situaci již není hranice mezi správci a znalostní bází tak ostrá a každý agent může být chápán jako správce i jako báze. K této situaci se vrátíme v dalších kapitolách.

Přesvědčení místo pravdy na straně správce lze modelovat tím, že množina světů T, které správce považuje za možné, nemusí obsahovat skutečný svět. Přitom stále trváme na tom, že správce vkládá do báze jen takové výrokové formule A, které jsou pravdivé při všech ohodnoceních v množině T.

V takovém případě říkáme, že A je pouze *přesvědčení* (*belief*) správce, nikoli pravda.

Dá se ukázat, že tuto situaci je možno vyjádřit jinou posibilitní relací než $\sim_{KB}$.

Formule, které nejsou výrokové, lze také vkládat do znalostních bází, i když je to trochu složitější.

Například předpokládejme, že do báze je vloženo tvrzení .

$$p \text{ -> } K_{KB}\, p$$

. které říká, že je-li parvdivé p, potom báze o tom ví. Tako-vá informace může být velmi užitečná, jestliže báze umí ověřit co ví a co neví. V takovém případě báze muže ověřit, zda ví p. Jestliže ne, pak může odvodit, že p není prav-divé.

Tento příklad ukazuje, že když umožníme dávat bázi informace o vnejším světě, pak báze pomocí introspekce odvodit důsledky o vnějším světě.

Jsou-li bázi dávána tvrzení, která nejsou výroková, pak už nemůžeme reprezentovat její znalosti jako dosud konjunkcí tvrzení, která do ní byla vložena. V takovém případě můžeme do báze vložit fakt, který byl pravdivý v okamžiku, kdy byl vložen, ale nezůstává platný v žádném dalším časovém bodu.

Například, předpokládejme, že primitivní výrok p je ve vnějším světě pravdivý, ale báze nedostala žádnou počáteční informaci. V takové situaci je formule

$$p \,\&\, \neg K_{KB}\, p \qquad (1)$$

jistě pravdivá, ale v okamžiku, kdy do báze vložíme tento fakt, jistě neplatí, že báze ví (1).

Jak jsme již zjistili dříve, formule

$$K_{KB}(p \mathbin{\&} \neg K_{KB}\, p) \qquad (2)$$

není bezesporná s S5.

Nicméně, znalostní báze přece jen něco získá, když je do ní vložen fakt (1) : potom ví, že p je pravdivé. Jako důsledek (2), $K_{KB}\, p$ má platit po té, co do báze vložíme (1).

Fakta obsahující tvrzení o znalostech báze. V našem přístupu můžeme popsat i systém, který vznikne když připustíme, aby do báze byla vložena fakta obsahující tvrzení o jejích znalostech.

Jako dosud , předpokládáme, že lokální stav báze sestává z posloupnosti formulí, připouštíme navíc i modální formule, které mohou mluvit o znalostech, které báze má.

V takovém případě nastanou obtíže, chceme-li připustit jen běhy, ve kterých jsou do báze vkládány jen pravdivé formule. Protože pracujeme s formulemi, které obsahují znalosti, není jasné, zda můžeme rozhodnout je-li daná formule pravdivá, aniž bychom měli k dispozici celý systém.

Naším problémem však je nejdřív takový systém sestrojit. K tomu o všem potřebujeme více prostředků, než máme teď k disposici. Vrátíme se k tomuto problému v dalších kapitolách.